

obzornik

glasilo delovne skupnosti

Plan za leto 1975

LETNI PLAN — AKT STABILIZACIJE ● RAST PROIZVODNJE OMOGOČA DOSEGO CILJEV ● VSE SILE BOMO POSVETILI POVEČANJU PRODAJE. IZVOZ SE POVEČUJE ZA 18 ODSOTKOV, UVOZ PA BO MANJSI ZA 15 ODSOTKOV ● OSEBNI IN DRUŽBENI STANDARD BOSTA UGODNEJŠA ● SKRIB ZA LIKVIDNOST SESTAVNI DEL STABILIZACIJE ● V RAZPRAVO O PLANU VKLJUČENI VSI DEJAVNIKI ● LETO 1975 — LETO KVALITETE IN VARČEVANJA ● SKRIB ZA POGLOBLJEN RAZVOJ SAMOUPRAVNIH ODNOSOV IN URESNIČEVANJE USTAVE

Plan za leto 1975 je pripravljen, tako da že teče javna razprava, v katero bo vključen sleherni delavec. S tem bomo postavili izhodiščne cilje in v letu 1975 skrbeli za njihovo uresničevanje. Letni načrt je pripravljen na podlagi sprejetih dokumentov in stališč na kongresih ZKJ in ZKS, resolucije o družbeno ekonomski politiki SR Slovenije za leto 1975, na načelih samoupravnega sporazuma Bresta ter na kapacitetah in pogojih gospodarjenja v temeljnih organizacijah in v delovni organizaciji. V načrtu so zajeta izhodišča iz sprejete sindikalne liste ter podpisanih in predvidenih samoupravnih sporazumov, tako da predstavlja zakroženo celoto aktivnosti in delovanja temeljnih organizacij v letošnjem letu.

Osnovno izhodišče načrta je v zastavljeni rasti produktivnosti dela, zaostreni poslovni in delovni disciplini na vseh ravneh, stalnem varčevanju, kvaliteti proizvodnje in racionalnosti poslovanja ob nenehni podpori vseh delavcev. Pri tem pa poudarjamo, da bo dosednji sistem informiranja še dopolnjen z izkušnjami iz preteklega poslovanja in iz potreb delavcev (časopis, informacijski bilten, redni sestanki itd.). S tem bomo zagotovili slehernemu delavcu dejanski pregled nad celotnim procesom poslovanja. V delovni organizaciji pa sprejemamo leto 1975 kot leto prizadevanja za kvaliteto proizvodnje, leto racionalizacije poslovanja in akcij za dvig produktivnosti na vseh ravneh.

PROIZVODNJA

BREST povečuje v letu 1975 obseg proizvodnje za 18 odstotkov, in sicer po enakih cenah, kot so dosežene v letu 1974. Če upoštevamo, da bo število delovne sile povečano le za 2 odstotka, pomeni to realno rast produktivnosti za 16 odstotkov. Obseg proizvodnje je predviden na 480.579 tisoč dinarjev.

Načrt obsega proizvodnje je dejansko pripravljen in usklajen s kapacitetami proizvodnje, prodajnimi možnostmi in zahtevami, realizacijo izvoza ter s kooperacijskimi odnosi z zunanjimi partnerji in med temeljnimi organizacijami. Prav gotovo je osnova za doseganja načrta proizvodnje redna dobava potrebnih surovin in reprovromaterialov ter

učinkovit sistem lansiranja proizvodnih programov v skladu s kapacitetami in tržnimi zahtevami.

Predvideni obseg proizvodnje je pogojen tudi z dodatnimi investicijskimi vlaganji, ki so sestavni del tega načrta in so namenjena predvsem v modernizacijo strojnih kapacitet. Značilna za obseg proizvodnje je prav gotovo hitrejša rast proizvodnje finalnih in dopolnilnih proizvodov, medtem ko delež primarne proizvodnje kaže tendenco upadanja. To je povsem razumljivo, ker so sedanje kapacitete primarne proizvodnje zastarele in se bodo z aktiviranjem investicij, končanih v letu 1975, deleži primarnih izdelkov povečali v srednjeročnem programu razvoja v letih 1976—1980.

Izpolnitev zastavljenih planskih ciljev je ozko povezana z uresničitvijo kooperacijskih odnosov pri proizvodnji kuhinj in s kontinuirano dobavo surovin med temeljnimi organizacijami. V proizvodnem programu za leto 1975 se pojavljajo novi izdelki predvsem za izvoz, poteg tega pa se širi poskusna proizvodnja izdelkov iz poliuretana kot dopolnilnega programa proizvodnje. V letu 1975 se bo v naši delovni organizaciji zaposlilo 15 delavcev z visoko in višjo izobrazbo, kljub temu pa bo področju kadrovske in štipendijske politike še naprej posvečena ustrezna pozornost.

PRODAJA

Celotna prodaja BRESTA je za leto 1975 planirana na 467.102 tisoč dinarjev, od tega pa bo v izvoz plasiranih 87.400.000 dinarjev. Izvoz, izražen v valuti, bo torej znašal 5.101.000 dolarjev.

Celotna prodaja BRESTA in po temeljnih organizacijah združenega dela temelji na ocenah tržnih zmogljivosti domačega in zunanjega tržišča ter želja in potreb po plasmaju naših izdelkov. Prav gotovo recesijska gibanja v svetu vplivajo in bodo vplivala na nekoliko slabšo možnost izvoza. Poleg tega pa je treba računati z močno konkurenco doma in na zunanjih tržiščih.

Zato je nujno potrebno angažirati vse sile za doseganje čimvečje prodaje, za kar je potrebno poleg lastnih kadrov vključiti tudi službe SOZD Slovenijales. Da bi dosegli postavljene cilje, se

je treba lotiti reorganizacije prodajne službe, poti in distribucije in temu ustrezno prilagoditi organiziranost. Prodaja bo odvisna od ustreznosti lansiranih programov, kvalitete servisne službe, zlasti pa kvalitete proizvodnje.

Leto 1974 je bilo ugodno, kljub temu pa v letu 1975 povečujemo obseg prodaje za 16 odstotkov, obseg izvoza v valuti za 18 odstotkov, domači trg pa za 13 odstotkov.

Kalkulacija in strategija politike plasmaja v letu 1975 bo odvisna od tržne situacije in se bo glede na interese in potrebe temu ustrezno prilagodili. Odtod so v načrtu popravljene kalkulacijske stopnje. Poleg tega pa moramo sproti analizirati pokritje stroškov in sleherni odstopanje stroškov v primeri z načrtom, kar je osnova za poslovne odločitve.

V načrtu proizvodnje in s tem prodaje se pojavlja nekaj novih izdelkov (stoli, sedežne garniture, stilne kredence), kar bo popestrilo prodajni asortiment. Tu di področju poliuretana je treba posvetiti več pozornosti, saj je ta proizvodni asortiment dopolnilni in omogoča obvladovanje tržnih in recesijskih situacij.

Omeniti moramo, da bo prodaja pohištva odvisna tudi od zagotovitve ustrezne mase potrošniških posojil, ker se prodaja pohištva na domačem trgu z okrog 75 odstotki odvija na osnovi potrošniških kreditov.

IZVOZ IN UVOZ

Zastavljene cilje družbene in gospodarske resolucije na področju izvoza bomo v naši organizaciji združenega dela v celoti izvajali. Tako povečujemo izvoz za 18 odstotkov, kljub veliki nejasnosti na svetovnem trgu pohištva. Zlasti je močan izpad celotnega izvoza jugoslovanske lesne industrije na ameriško tržišče. Tako se je ustavil plasma kolonialnega pohištva na tem tržišču. Stalno iskanje možnosti plasmaja v izvoz je rodilo sadove, saj sodimo, da minula politika vezanja izvoza le na enega kupca ni ustrezna (kar je praksa tudi dokazala).

Veliko pozornosti posvečamo vzhodnim tržiščem, ki ugodno sprejemajo naše izdelke. Težave so predvsem zaradi delovanja inflacije, ki nam povzroča slabšo konkurenčnost.

Prav gotovo, da se z zastavljenimi planskimi cilje ne bomo zadovoljili, temveč bomo sproti iskali možnosti za dodatni izvoz.

Že pri izdelavi izhodišče načrta smo v celoti upoštevali načelo družbeno ekonomske politike na področju uvoza, tako da smo

sprejeli vrsto ukrepov za zmanjševanje uvoza. Tako nam izračuni pokažejo, da bomo v letu 1975 zmanjšali uvoz za 15 odstotkov. Iz uvoza bomo nabavljali le tiste reprovromaterialne, ki su nujni za proizvodnjo, vendar so na domačem trgu deficitarni.

OSEBNI DOHODKI

Načrt dohodka in izdvajanja iz dohodka temelji na sprejetih sporazumih in dogovorih (tudi tistih, ki so v javni razpravi), tako da imamo jasen pregled potreb samoupravnih interesnih skupnosti. Osebnih dohodki delavcev bodo v letu 1975 naraščali v skladu z rastjo produktivnosti in rezultatov gospodarenja. Tako so v načrtu izračunani povprečni osebni dohodki po temeljnih organizacijah:

TOZD	Popr. OD v din
TP CERKNICA	2526
TP MARTINJAK	2220
TLI STARI TRG	2361
TP STARI TRG	2402
TIP CERKNICA	2819
SKUPNE DEJAVNOSTI	3700
POPREČNO PODJETJE	2640

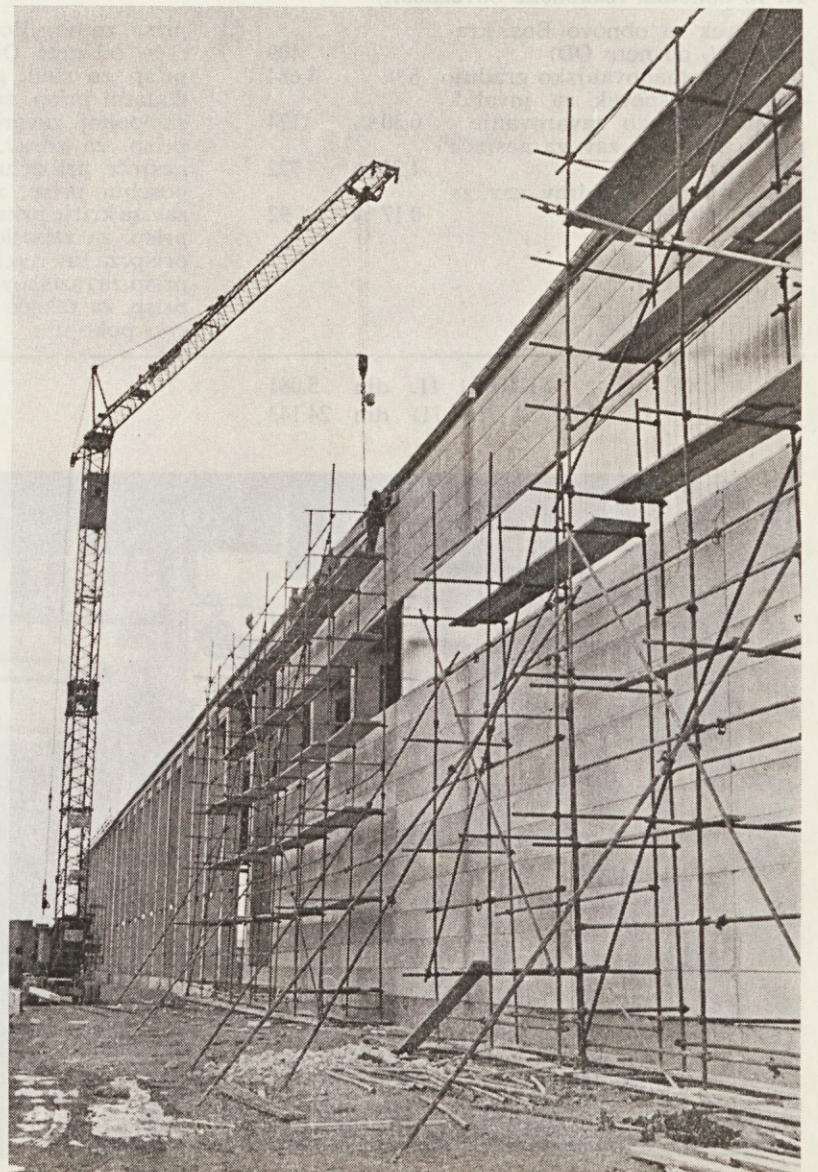
S povečanjem produktivnosti z boljšimi rezultati akumulativnosti pa bodo povprečni osebni dohodki presegli predvidene zneske, kar je v skladu z načeli družbenega dogovora o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Zastavljeni planski cilji zahtevajo mobiliziranje vseh dejavnikov in racionalno poslovanje. Prav tako bo v letu 1975 potrebno še bolj poglobljeno uresničevati ustavna načela v okviru Bresta, zlasti pa na ravni sestavljene organizacije Slovenijales.

Pričakujemo, da bo javna razprava predlagala še vrsto ukrepov in spodbud za uresničitev zastavljenih ciljev. Rezultati poslovanja pa bodo odvisni od prizadevanj slehernega delavca za dvig produktivnosti in racionalno gospodarjenje, ki je izhodišče in osnova prihodnjega gospodarjenja. B. Mišič

IZ VSEBINE:

PREGLED SPLOŠNE IN SKUPNE PORABE — SALON POHIŠTVA V PARIZU — NOVOSTI IZ DELOVNIH RAZMERIJ — NASA DRUŽBENA PREHRANA

Nova naložba se bo kmalu obrestovala

Pregled splošne in skupne porabe

Prispevki za financiranje dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti v letu 1974 in davki za financiranje splošne porabe se plačujejo iz zakonsko določenih virov financiranja družbeno političnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Prispevne stopnje so se oblikovale dogovorno s samoupravnimi sporazumi in zakoni. K temu je v pretežni meri prispevalo sprejetje nove ustave in s tem osnovanje novih temeljev za financiranje družbenih dejavnosti.

V letu 1973 je temeljilo zagotavljanje sredstev za financiranje splošne in skupne porabe pretežno na sistemu prispevkov iz bruto osebnih dohodkov, med-

tem ko se po novem iz bruto osebnih dohodkov ne pokrivajo vse obveznosti, temveč tudi iz dohodka.

Bruto osebni dohodki nam služijo le kot osnova za izračun. V primerjalnem pregledu je razvidno, da so se nekateri prispevki v letu 1974 plačevali iz dohodka kot zakonska obveznost in ne več iz bruto osebnih dohodkov delavcev. Dodatno pa so uvedeni novi prispevki v bruto osebnih dohodkih, in sicer za financiranje temeljne kulturne skupnosti, republiške kulturne skupnosti in telesno kulturne skupnosti. Pri obveznostih iz dohodka so v letu 1974 v primerjavi s prejšnjim obdobjem na novo uvedeni prispevki za financiranje raz-

iskovalne skupnosti in invalidskega ter pokojninskega zavarovanja za tekočo revalorizacijo pokojnin.

V tabelarnem prikazu prispevkov in davkov ni zajet še davek na dohodek TOZD (5%), niti obveznosti za združevanje sredstev za financiranje potreb krajevnih skupnosti, narodne obrambe, cestnega sklada in solidarnostnega štipendiranja.

V nadaljevanju je primerjalni pregled spremembe prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti ter družbeno političnih skupnosti iz osebnih dohodkov in glede na osebne dohodke, ki smo jih bili dolžni plačevati ob vsakem dvigu sredstev za osebne dohodke.

T. Zigmund

PRIMERJALNI PREGLED PRISPEVKOV IN DAVKOV ZA LETO 1973 IN 1974

Prispevek	1973		1974		Indeks
	Prispevna stopnja	Znesek	Prispevna stopnja	Znesek	
I. Iz osebnih dohodkov					
občinski davek iz OD iz delovnega razmerja	1,54 %	921	občinski davek iz OD iz delovnega razmerja	0,20 %	161
davek iz OD po posebni republiški stopnji	21,23 %	220	davek iz OD po posebni republiški stopnji	18,33 %	169
republiški prispevek za izobraževanje	29,49 %	2.056	prispevek za financ. temeljne izobr. sk.	24,19 %	372
občinski prispevek za izobraževanje	3,44 %	1.912	prispevek za financ. temeljne skupnosti otroš. varstva	5,79 %	4.688
prispevek za neposredno otroško varstvo	3,20 %	262	prispevek za zdrav. zavar. osnovni prisp. za inval.-pokojninsko zavarovanje	0,22 %	177
prispevek za otroški dodatek	0,45 %	1.348	prispevek za zdrav. zavar. osnovni prisp. za inval.-pokojninsko zavarovanje	8,27 %	6.631
prispevek za zdrav. zavar. osnovni prisp. za inval.-pokojninsko zavarovanje	2,98 %	4.410	prispevek za zdrav. zavar. osnovni prisp. za inval.-pokojninsko zavarovanje	11,48 %	8.985
prispevek za inv.-pokojninsko zavarovanje za nesreče pri delu	7,36 %	7.814	prispevek za zdrav. zavar. osnovni prisp. za inval.-pokojninsko zavarovanje	1,50 %	2
prispevek za zaposlovanje	14,70 %	117	prispevek za zdrav. zavar. osnovni prisp. za inval.-pokojninsko zavarovanje	0,20 %	117
—	—	—	prispevek za zdrav. zavar. osnovni prisp. za inval.-pokojninsko zavarovanje	—	—
—	—	—	prispevek za zdrav. zavar. osnovni prisp. za inval.-pokojninsko zavarovanje	0,31 %	262
—	—	—	prispevek za zdrav. zavar. osnovni prisp. za inval.-pokojninsko zavarovanje	0,18 %	146
—	—	—	prispevek za zdrav. zavar. osnovni prisp. za inval.-pokojninsko zavarovanje	0,41 %	338

SKUPAJ I. din 19.062

din 23.573 124

II. Iz dohodka (zakonske obveznosti)

prispevek za obnovo Bos. krajine (1 % od neto OD)	409	prispevek za obnovo Bos. krajine (1 % od neto OD)	571	140	
prispevek za stanovanjsko gradnjo	6 %	3.684	prispevek za stanovanjsko gradnjo	6 %	4.877
dodatni prispevek za invalidsko-pokojninsko zavarovanje	0,30 %	174	dodatni prispevek za invalidsko-pokojninsko zavarovanje	0,80 %	627
prispevek za zdrav. zav. za nesreče pri delu	1,21 %	722	prispevek za zdrav. zav. za nesreče pri delu	1,48 %	1.191
posebni prisp. za zdrav. zav. za kritje primanjkljaja	0,17 %	92	posebni prisp. za zdrav. zav. za kritje primanjkljaja	0,52 %	356
—	—	—	prispevek za zaposlovanje	0,20 %	157
—	—	—	prispevek za fin. rep. izob. skup.	8,14 %	1.606
—	—	—	prispevek za raziskov. skupnost	1,80 %	355
—	—	—	prispevek za tekočo valorizacijo pokojnin	1,35 %	1.354

SKUPAJ II. din 5.081
VSEGA (I + II) din 24.143

din 11.094 218
din 34.667 145

Delavke v Tovarni pohištva Cerknica

DELOVNI NAČRT REPUBLIŠKEGA ODBORA SINDIKATA DELAVCEV LESNE INDUSTRIJE IN GOZDARSTVA

Izhajajoč iz sklepov osmega kongresa Zveze sindikatov Slovenije, programa na ustanovitveni republiški sindikalni konferenci delavcev lesne industrije in gozdarstva Slovenije, iz neuresničenih nalog operativnega delovnega programa republiške konference, upošteva najpomembnejše naloge sindikatov v letu 1975, je republiški odbor sindikata delavcev lesne industrije in gozdarstva Slovenije na svoji 4. redni seji 10. januarja 1975 sprejel naslednji načrt dela za leto 1975:

- I. Uveljavljanje samoupravnega organiziranja delavcev v TOZD in druge organizacije združenega dela
 1. Samoupravno organiziranje delavcev v TOZD in delovne organizacije
 2. Samoupravno organiziranje delavcev v sestavljene organizacije združenega dela, poslovne skupnosti in podobno
 3. Nadaljnje organiziranje in razvoj samoupravne delavske kontrole
- II. Produktivnost dela in pogoji za ustvarjanje dohodka
- III. Dograjevanje sistema samoupravnega sporazumevanja o dohodku in njegovi delitvi
- IV. Srednjeročno in dolgoročno načrtovanje razvoja TOZD, OZD, SOZD in panog gozdarstva in lesno predelovalne industrije
- V. Obravnavanje življenjskih in delovnih pogojev
- VI. Delovanje samoupravnih interesnih skupnosti v gozdarstvu in lesno predelovalni industriji
- VII. Organiziranost sindikata in kadrovske politike
- VIII. Športna rekreacija in organizacija delavskih športnih iger
- IX. Mednarodni in medrepubliški odnosi

PRED SPREMENBAMI SPORAZUMA SOZD SLOVENIJA LES

Iz strokovnih služb Slovenijalesa iz Ljubljane smo dobili osnutek sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela Slovenijales — proizvodnja in trgovina, katerega podpisnik je tudi naša delovna organizacija.

Glavne spremembe zadevajo sestavo in način oblikovanja dosejdanega poslovodnega organa, njegove pristojnosti in predvsem tudi oblikovanje nove samoupravne delovne skupnosti skupnih zadev SOZD Slovenijales. Ta delovna skupnost se ustanavlja zaradi cenejšega in bolj strokovnega opravljanja tistih skupnih zadev, ki so z omenjenim sporazumom določene kot skupne zadeve vseh delovnih organizacij — članic sestavljene organizacije.

Po predlogu, ki je oblikovan v osnutku, naj bi delovno skupnost Skupnih zadev sestavljalo 6 sektorjev, in sicer:

- sektor za razvoj
- sektor za tržišstvo in tržne raziskave
- sektor zunanjih predstavništva in zunanjih podjetij
- finančni sektor
- sektor kadrovsko-socialnega razvoja ter
- sektor organizacije poslovanja in informacijskih sistemov.

V naši delovni organizaciji so nekatere temeljne organizacije, pa tudi posamezniki po prvem temeljitejšem pregledu poslanega besedila posredovale že dokajšnje število tehtnih pripomb. Ustrezna strokovna služba jih te dni ureja in jih bo posredovala pristojnemu organu v okviru sestavljene organizacije. Z novim besedilom sprememb sporazuma se bomo znova srečali pred sprejetjem le-tega na zborih delavcev.

Z. Zabukovec

Program Mojca

Februarja bomo izdelali prvo serijo programa sedežne garniture MOJCA, ki predstavlja novost na našem trgu. Sestavljajo jo osnovni elementi, ki so lahko samostojni ali pa jih poljubno združujemo v večje sedežne garniture. Enosed (fotelj) z ročnimi opirali ali brez ročnih opiral se lahko sestavi v klasičen dvosed, trosed itd. Preklopni enosed z ležiščem lahko preprosto spremenimo v posteljo s predalom za posteljnino s pomočjo posebnih kovinskih škarij. Dva preklopna enoseda tvorita običajen kavč, za ležišče lahko izvlečemo oba (dobimo zakonsko posteljo) ali pa samo enega. K programu sodita

še taburet (nožni počivalnik) in kotna mizica, ki ju prav tako lahko vključimo v sestavo sedežnih elementov. Z enakimi elementi lahko torej različno oblikujemo stanovanjski prostor.

Izdelava ogrodja in tapeciranje izdelka sta zahtevna, vendar bo garnitura lično in kvalitetno izdelana.

Garnitura Mojca je primerna za naše tržišče (udobno ležišče), pa so ocene in predvidevanja za prodajo ugodna. V teku je tudi ustrezna reklamna akcija.

Verjetno bomo morali še povečati izbiro tapetniškega blaga, da bo izdelek ustrezal vsakemu ambientu in okusu. M. Geršak

Novo v naši proizvodnji — program MOJCA

Novosti iz delovnih razmerij

Te dni dajejo komisije za samoupravne splošne akte po naših temeljnih organizacijah v javno razpravo osnutek novega besedila samoupravnih sporazumov, ki v skladu z novimi predpisi podrobneje urejajo medsebojna razmerja delavcev. Glavna določila sporazuma se nanašajo na dolžnosti in pravice delavcev v zvezi s pridobivanjem lastnosti delavca, z razporejanjem na delo, urejajo vprašanja delovnega časa in odsotnosti z dela ter uveljavljanje odgovornosti in pravic v okviru temeljne organizacije. Posebno poglavje je namenjeno tudi prenehanju lastnosti delavca.

Ta samoupravni sporazum nakazuje tudi dolžnosti in pravice delavca v zvezi z določanjem organizacije dela, pravice in obveznosti informiranja, pravice do osebnega dohodka, do izobraževanja, do varstva pri delu, do stanovanj in do sredstev za stanovanjsko izgradnjo in pojasnjuje, da so podrobneje urejene s posebnimi samoupravnimi splošnimi akti.

PRIDOBITEV LASTNOSTI DELAVCA

Če si želimo ustvariti vsaj grobo sliko o novostih pri urejanju medsebojnih razmerij, se moramo ustaviti že kar pri pridobivanju lastnosti delavca. Poleg tega, da sta se objava in razpis glede na postopek precej poenotila, naj opozorimo še na naslednja določila:

— izbira med kandidati, ki so se prijavi na objavo ali razpis, se mora opraviti, če vsaj en kandidat izpolnjuje pogoje iz objave oziroma razpisa,

— ko se izbranemu kandidatu vroči sklep o izbiri, mu je treba istočasno vročiti tudi samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih ter drugi samoupravni sporazumi, ki urejajo pravice in obveznosti delavcev v temeljni organizaciji,

— kandidat pridobi lastnost delavca tisti dan, ko podpiše izjavo, da soglaša z obveznostmi in pravicami, ki so določene v vročenih samoupravnih sporazumih,

— kandidat pridobi lastnost delavca v temeljni organizaciji in je razporejen na delovna mesta v njej; le če je sklenjen med njegovo temeljno organizacijo in drugimi temeljnimi ali delovnimi organizacijami poseben sporazum, se ob določenih primerih lahko razporeja tudi izven temeljne organizacije, v kateri je pridobil lastnost delavca.

NAJMANJ 18 DNI LETNEGA DOPUSTA

V skladu s predpisi se bo na podlagi novega sporazuma odmerjal letni dopust tako, da ga ne bo imel noben delavec manj kot 18 delovnih dni. Posebna novost je v tem, da se delavcu, ki ima najmanj 30 let pokojninske dobe in 55 let starosti, oziroma delavki, ki ima najmanj 25 let pokojninske dobe in 50 let starosti, lahko odmeri letni dopust

„Hišni stil“

Nadaljevanje s 3. strani

zumljivo je, da vsega tega ni mogoče upoštevati za vsako ceno in ob vsaki priložnosti. Važno je, da te tri barve dosledno uporabljamo in kombiniramo med ljudmi.

Prva uporaba novega znaka je bila na dopisih, računih, naročilnicah, skratka, na vseh tiskovinah v prometu navzven, pa tudi v podjetju samem. Izdelane so bile nove posetnice, značke, propagandne table, novi znak je bil uveden v propagandne filme, oglase v časopisih, telope, skratka, povsod, kjer je bil kakorkoli predstavljen Brest. Upam si trditi, da je naš zaščitni znak že tako znan v Sloveniji, da napis Brest ob znaku ne bi bil več potreben! Za ostali del države to velja morda le za večja mesta (Beograd, Zagreb itd).

Vzporedno z uvajanjem zaščitnega znaka smo uvajali tudi pojem »Brest pohišstvo«, žal pa se programi prehitro spreminjajo in ostajamo tako na pol poti.

Kaj je torej »total design«? To je posebnost podjetja navzven, njegova predstavitev javnosti.

B. Lavrič

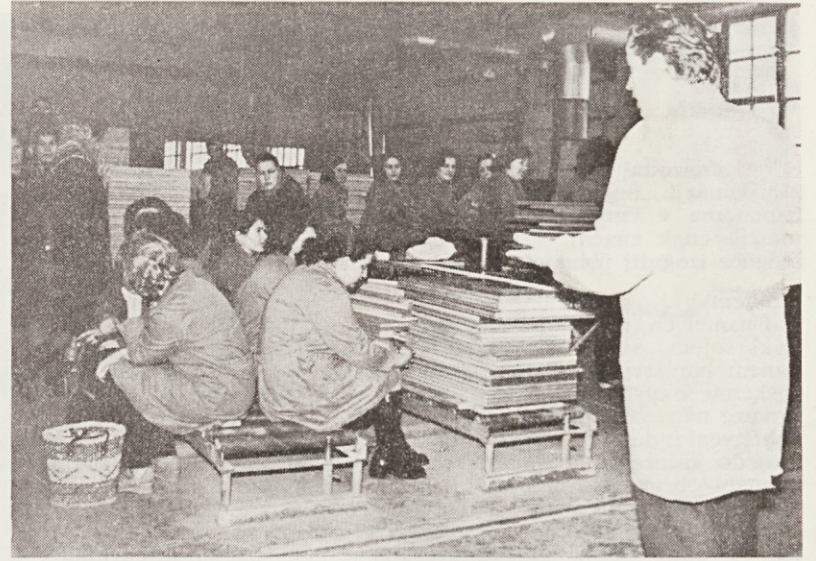
delovno mesto, ki ustreza njegovi delovni sposobnosti.

V tej obvezi je skrita dolžnost prizadevanja za razširjeno reprodukcijo in za odpiranje novih delovnih mest vseh tistih delavcev, ki delajo s proizvodnimi sredstvi v družbeni lastnini.

VAROVANJE PRAVIC

Poleg drugih novih izrazov je zakon dosedanjo »pritožbo« spreminil v »zahtevo za preizkus odločitve o delavčevi pravici«. Le-to lahko vložijo kandidati, ki menijo, da je kršen postopek v zvezi z objavo ali razpisom, v roku 8 dni po prejemu sklepa. Delavci, ki že imajo lastnost delavca v temeljni organizaciji, pa lahko zahtevajo preizkus odločitve o njihovih pravicah v roku 15 dni po prejemu vsake posamezne odločbe.

Po novem ne bodo smeli sodelovati pri odločanju o pravicah in obveznostih delavcev tisti delavci, ki so s prizadetimi delavci v ožjem sorodstvu (zakonec, bratje in sestre, potomci in predniki v ravni vrsti ter posvojenci in posvojitelji), pa tudi ne de-

Zbor delavcev v Tovarni pohišstva Cerknica

lavci, ki so z njim v kakšnem drugačnem razmerju, ki bi lahko povzročilo pri prizadetem delavcu in pri drugih delavcih temeljne organizacije dvom o nepristranosti njihove odločitve.

Postopek za sprejem novega sporazuma je seveda tak kot za ostale sporazume, ki urejajo področje neodtujljivih pravic delavcev temeljne organizacije. Prav zato, ker postane sporazum

veljaven šele, ko ga podpišeta dve tretjini vseh delavcev temeljne organizacije, bo že v samem začetku njegovega nastajanja organizirana aktivna javna obravnava in naj bi bil ta članek samo spodbuda — uvod v to razpravo. Pri tem pa moramo poudariti, da vse zapisano pomeni šele predloge nove ureditve medsebojnih razmerij.

Z. Zabukovec

NAŠI LJUDJE

Jakob Mulc je star šestinpetdeset let in je zaposlen na Brestu že devetindvajset let. Dela kot brusar v TLI Stari trg in ima v naši TOZD najdaljši delovni staž, torej je eden izmed veteranov Bresta.

O zgodovini Bresta in o svoji preteklosti mi je Jakob kar na hitro povedal:

»Sem iz kmečke družine; rodil sem se na Gornjem Jezeru in tam sem tudi delal doma na kmetiji. V mladih letih sem imel od življenja le veliko garanja in pomanjkanja. Ni bilo toliko vsega kakor danes. Staro jugoslovansko vojsko sem šel služiti prav v vojni. Tako sem bil tudi v ujetništvu, in sicer v Nemčiji — vse do osvoboditve.

Ko sem po osvoboditvi prišel domov, sem bil nekaj časa pri narodni zaščiti, potem pa sem 4. decembra 1946 pričel z delom na Brestu. Tedaj to še ni bil Brest. Nekaj časa smo delali za obnovo, potem pa se je naše podjetje imenovalo LIP Cerknica.

Sklad le zaživel

PRVI SESTANEK ZBORA VLAGATELJEV ZA USMERJENO STANOVANJSKO IZGRADNJO

22. januarja je bil prvi sestanek od delavskih svetov TOZD izvoljenih predstavnikov za zbor vlagateljev usmerjene stanovanjske gradnje. Zbor vlagateljev se je konstituiral, sprejel pravilnik o delitvi sredstev sklada za usmerjeno stanovanjsko gradnjo, obravnaval osnutek natečaja — razpisa posojil in imenoval komisijo za razdelitev sredstev sklada.

Ker se samoupravna stanovanjska interesna skupnost še ni oblikovala in ker je predvideno, da se bo do konca leta 1975 zbralo v okviru občine 5 milijonov dinarjev, pa da ta sredstva ne bi ostala še naprej mrtva, je zbor vlagateljev pričel z delom.

Potem, ko naj bi začasni pravilnik obravnavala še skupščina občine in občinski sindikalni svet, bo natečaj lahko objavljen. Prijave na natečaj za novogradnje — družbene in individualne, se bodo zbirale po OZD in TOZD, medtem ko naj bi za sredstva za popravilo družbenih stanovanj in sredstva za komunalno ureditev zemljišč zaprosile tiste OZD, ki upravljajo z družbenimi stano-

ca. Delal sem kot tesar. Delali smo barake za naše ljudi, ki so po vojni ostali brez strehe. Takrat sem moral vse orodje nositi od doma. Delali smo tudi po deset in dvanajst ur, pa tudi veliko udarniškega dela je bilo.

Jakob mi je pokazal tudi udarniško knjižico, ki jo hrani kot dragocen spomin na tiste čase. »Če si hotel postati udarnik, to ni bilo kar tako lahko. Moral si presegati norme, moral si imeti veliko prostovoljnih ur. Delali smo neprekinjeno tudi ob sobotah in nedeljah. Potreba je bila pač taka.«

13. avgusta 1950 sem prišel iz Cerknice na Marof. Takrat smo gradili šupo, kjer smo izdelovali lesno volno, pozneje pa še zaborjarno. Marof je bil še najmanj deležen razvoja. Premaknilo se je komaj v zadnjih nekaj letih. Vseskozi smo poleg žagarske industrije delali še zaboje in ladijski pod. Zadnje čase imamo tudi stolarno, za katero tudi brusim rezila. Ta stroj, ki stojim ob

njem, je tako star, kolikor časa sem jaz na Marofu. Oba naenkrat sva prišla in kaže, da si bova tudi oba naenkrat zaslužila pokoj.

»Se to zapiši,« me opominja Jakob, »da bi morali za minulo delo dati več priznanja in stimulacije. V mojih letih že pojemajo moči, vid in tako naprej. Pogoji dela pa včasih niso bili taki kot danes: topla malica, zaščitna sredstva, proste sobote; pa nekaterim mlajšim delavcem še to ni po godu. Jaz samo to rečem: da bi bilo le še dolgo tako, kot je, pa bi bil kar zadovoljen.«

»Še dolgo bi lahko pripovedoval,« zaključuje Jakob, »pa saj so že tudi mnogi starejši delavci povedali isto o zgodovini Bresta, katere ne more nihče spremeniti.«

M. Šepec

VOJAŠKE ŠOLE VABIJO NA VPIS

Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je razpisal natečaj za sprejem novih učencev v vojaške gimnazije in v srednje vojaške šole v letu 1975, in sicer: srednje šole:

Kopenska vojska: pehota, zemeljska artilerija, oklepne enote, protiletalska obramba in inženirija.

Tehniška šola: strojna, tehnološka, elektrotehnična, prometna in zveze.

Letalsko-tehniška vojaška šola: strojna, elektronsko tehniška, elektrotehniška in telekomunikacije.

Mornariška šola: strojna, elektronsko tehniška, elektrotehniška in intendantsko vojaška šola.

Solanje traja štiri leta in je brezplačno.

Rok za vpis v eno izmed naštetih šol je 31. maj 1975. Kandidati lahko dobijo vsa podrobna pojasnila na oddelku za narodno obrambo.

J. Otoničar

Nakup novih stanovanj

Te dni sklepa BREST pogodbe z gradbenimi podjetji o nakupu novih stanovanj. Kupili bomo vsa štiri stanovanja, ki so še naprodaj (dve triinpolsobni stanovanji, eno trosobno in eno enosobno stanovanje). Stanovanja so v Cerknici; tri stanovanja v novem bloku na Peščenku in eno v novem bloku na Notranjski cesti.

Ker v Loški dolini letos ni naprodaj novih stanovanj in zaradi strukture sredstev za stanovanjsko izgradnjo po TOZD (tabela!), bo potrebno s TOZD TLI Stari trg in TOZD TP Stari trg skleniti ustrezen dogovor za posojilo sredstev.

KORIŠČENJE SREDSTEV ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO

1.181.250.—	individualna izgradnja Ljub. banka
1.420.000.—	individualna izgradnja KBK
2.601.250.—	sred. za individualno izgradnjo
323.750.—	sprošč. sred. pri LB do konca leta
468.947.—	sprošč. sred. pri KBK do konca leta
792.697.—	sred. za nakup stanovanj

	Zbrana sred.	Individ. izgr.	Ostane
SD	637.900.—		
TPC	1.208.200.—		
TPM	702.600.—		
TIP	169.900.—		
I. SKUPAJ	2.718.600	2.061.010.—	675.590.—
TLI	407.300.—		
TPI	268.000.—		
II. SKUPAJ	675.300.—	540.240.—	135.060.—
VSEGA:	3.393.900.—	2.601.250.—	792.650.—

Skupne dejavnosti, TOZD TP Cerknica, TOZD TP Martinjak in TOZD TIP Cerknica imajo na voljo za nakup stanovanj 657.590 din, TOZD TLI Stari trg in TOZD TP Stari trg pa imata za ta namen 135.060 din.

Stanovanja, ki jih nameravamo odkupiti od gradbenih podjetij (Gradnje Postojna in Gradišče Cerknica) bodo stala skupno 1.093.067 dinarjev.

Stanovanja so predvsem večja (nad 66 kvadratnih metrov površine) in bodo zato primerna za večje družine (po določitih samoupravnega sporazuma o urejanju stanovanjskih zadev). Ko bodo urejene pogodbe o nakupu, bo splošno-kadrovska služba objavila razpis novih stanovanj in zbirala prošnje. Predvidoma bo to v začetku februarja.

M. TURK-SKRABA

IZOBRAŽEVANJE ČLANOV DELAVSKE KONTROLE

V zadnjih dneh decembra se je pričel seminar za člane delavske kontrole. Seminar ima namen pomagati članom pri njihovem prihodnjem delu. Ker je ta oblika upravljanja nova, je delo v samoupravni delavski kontroli zelo odgovorno. Zato je izobraževanje njenih članov še toliko bolj umestno. Program ni fiksno določen in se bo spreminjal pač glede na potrebe. Tudi terminsko ni določen.

21. decembra je bil prvi seminarski dan. Od 27 članov delavskih kontrol se je predavanja udeležilo kar 22. Predavala sta Zdravko ZABUKOVEC o temeljnih pojmi samoupravljanja, o organizacijah združenega dela in o poglobitnih določilih v Brestovih samoupravnih sporazumih ter Franc STERLE o funkcioniranju delegatskega sistema. Udeleženci seminarja so bili z obema predavateljema zelo zadovoljni, kar se je pokazalo tudi v diskusijah.

22. januarja je bil drugi seminarski dan. Tudi to pot je bila udeležba velika. Najprej so se ob predavanju Branka Mišiča in v daljši razpravi seznanili z osnovnimi ekonomskimi pojmi. Drugi del je vodil Zdravko Zabukovec in je v njem tekla beseda o novostih iz medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu.

Predvidevamo, da bodo enaki seminarji še za člane organov upravljanja in za delegacije v samoupravne interesne skupnosti.

ZAVAROVALNICA SAVA OBDARILA OTROKE

Zavarovalnica SAVA — poslovna enota Postojna — vsako leto obdari eno osnovno šolo na področju, kjer poslovna enota deluje.

Tokrat je dedka Mraza pot napotila v prelepo Loško dolino, kjer so ga že nestrpnost pričakovali otroci na osnovni šoli IGA VAS. Srečanje mladih otrok z dedkom Mrazom je bilo nadvse pristrčno, saj so mu pripravili zelo lep in pisan kulturni program.

Po končanem programu je prišel vesel trenutek, ko je dedek Mraz razdelil vsakemu učencu osnovne šole IGA VAS prikupno darilo, ki ga je prispevala zavarovalnica SAVA — poslovna enota Postojna.

Številne nove gradnje

Organizacija dela v centralnem skladišču

Ker je centralno skladišče gotovih izdelkov zgrajeno, je sedaj pred nami naloga, da ga začnemo uporabljati tako, kot smo si tudi zamislili.

Ne bo odveč, če ponovimo glavne značilnosti poslovanja z gotovimi izdelki, od pakirnih trakov v TOZD pa tja do nakladanja oziroma razvoza naših izdelkov porabnikom. Pri pakirnih linijah se izdelki nakladajo na palete dimenzije 2000 × 1000, 2000 × 1200 mm. Tako naložene palete viličarji prenesejo na tovorno vozilo, ki je opremljeno po globini kesona z dvema valjčnima trakovoma. Ta način transportiranja omogoča majhno porabo nakladalnega oziroma razkladalnega časa, povsem pa odpade fizično delo. Zaradi osnove skladiščenja se na paleto stavlja samo isti izdelek.

V centralnem skladišču imamo na vhodni strani tri dvizne mize, ki so namenjene samo za razkladanje gotovih izdelkov, na sprednji — odpremni strani pa pet dviznih miz. Mize so opremljene z gnanim valjčnim trakom.

Vozilo pripelje gotove izdelke na vhodno stran in zapelje vzvratno do dvizne mize. Glede na to, da je vozilo opremljeno z valjčnim trakom, se naložene palete pretransportirajo na dvizno mizo v zelo kratkem času. Viličarji prevzamejo palete ter jih prepeljejo na že vnaprej določena skladiščna mesta, to so polja. Zaradi evidence so vsa polja oštevilčena, prav tako transportne poti. Skladiščnih mest je toliko, da lahko vsakemu izdelku — elementu, ki se razlikuje po dimenziji ali površinski obdelavi, damo svoj skladiščni prostor.

Posebne ekipe bodo imele nalogo nabirati izdelke na kompozicijo vozičkov. Kompozicije bodo vlekli posebni vlačilci. Na eno kompozicijo se bo nabralo toliko izdelkov, da bo zadostovalo za vsebino kamiona. Zaradi lažjega

premika izdelkov so vozički opremljeni z valjčki.

Dvizne mize so dimenzije 7000 × 3000 mm in nosilnosti 5 ton. Levo in desno od mize so boksi za predpripravo odpreme izdelkov. Tako se lahko navozi v odpremni del skladišča za 15 kamionov izdelkov.

Za nemoteno delo poslovanja skladišča le-to potrebuje, kot smo že navedli, 5 dviznih miz, 4 vlačilce z vozički ter 4 viličarje. S temi sredstvi bo v dvoimenskem poslovanju upravljalo okoli 30 delavcev.

Poslovanje centralnega skladišča gotovih izdelkov bo teklo prek službe za avtomatsko obdelavo podatkov. Od zbiranja naročil, planiranja, razpisa predajnic in odpreme, priprave odpreme, same odpreme, fakturiranja, evidence zaloga, do prodajne in ostale statistike ter reklamacij, bo skladišču zagotovljeno, da bo poslovanje nemoteno s pogojem seveda, če bo dinamika prodaje na ustrezni višini.

M. Žunič

Kako naj si trim utira pot?

V naši delovni organizaciji je bila prvič organizirana trim akcija, in sicer v streljanju. Trim se je že uveljavil v mnogih evropskih deželah in vedno bolj pomembno vlogo dobiva tudi pri nas. Organizirane so številne trim akcije, vedno več je trim steza, uveljavljajo se najrazličnejša tekmovanja za trim značke...

Prvi korak v takšne akcije je na Brestu naletel na ugoden odziv, saj je bilo sodelovanje izredno. 19. decembra je imel vsakdo iz naše delovne organizacije — ne glede na znanje v streljanju možnost sodelovati v trim akciji v tej panogi. Udeleženec je moral odstreljati deset stre-

Uspela TRIM akcija v streljanju

Ekonomski slovar

RABAT je znižanje cene ali celotnega zneska, določenega v računu, ki ga izstavlja podjetje kupcem, izraženo v odstotkih. Na primer:

znesek v računu (ali cena) 1000 din
znesek rabata (10% zneska) 100 din
znesek, ki ga dobi podjetje, 900 din

Podjetje daje trgovskim podjetjem rabat, da bi doseglo:

— večji odjem svojega blaga in s tem večjo prodajo in

— hitrejšo plačevanje računov, ker s tem povečuje svojo likvidnost.

NEDOVRSENA PROIZVODNJA je naziv za predmete dela (material, surovine, del osebnih dohodkov), ki so v procesu svoje obdelave, toda niso še tako obdelani, da bi prešli v naslednjo fazo proizvodnje. Z drugimi besedami, izdelki še niso sposobni za prodajo. Prav zato se imenujejo nedovršena proizvodnja.

Za razliko od nedovršene proizvodnje pa so polizdelki v procesu obdelave že utrpeli take spremembe, da so sposobni za novo fazo proizvodnje, lahko se uskladiščijo kot zaloga ali se prodajo na tržišče.

RECESIJA je ekonomski izraz, ki se v zadnjem času uporablja zlasti v ZDA za obdobje upadanja gospodarske aktivnosti. V bistvu ta pojav pomeni enako stanje kot gospodarska kriza.

S tem nazivom skuša kapitalistično gospodarstvo zamegliti dejstvo, da so gospodarske krize sestavni del tega sistema, in prikazati, da so to le slučajni pojavi.

Časi med recesijami se zmanjšujejo in so na primer v letih 1957—1961 znašali le 15 mesecev. Z vedno večjih vplivom države skušajo krizne vplive čimprej odpraviti.

CARINA je plačilo, ki se plača po določenih carinskih stopnjah. Carine se plačujejo za uvoz blaga (uvozne). Zelo redke so izvozne carine, ki se plačujejo za izvoz blaga. Poznamo tudi tranzitne carine, ki se plačujejo za blago, ki se prevaža prek nekega ozemlja.

Najpogosteje se uporabljajo uvozne carine, ki so sestavni del družbene intervencije na področju gospodarstva za reguliranje in usmerjanje mednarodnih gospodarskih odnosov. B. Mišič

lov, za kar si je pridobil trim značko in nalepko, kar pomeni, da je vsakdo dobil priznanje ne glede na uspeh. Najbolj zgorev podatek o zanimanju za takšno rekreacijo naših delavcev je več kot 150 udeležencev. Med njimi je bila najstarejša delavka Terezija Snoj, stara enainšestdeset let.

Tudi naši delavci se čedalje bolj zavedajo in spoznavajo pomen in vrednost športne rekreacije. Človek se v vsakdanjem življenju vse manj giblje, sprošča, ohranja vzdržljivost, kar se odraža tudi v zdravju in počutju. Delovni ljudje, ki se ukvarjajo s katerokoli športno rekreacijo, se boljše počutijo, ostanejo vitalnejši, njihova delovna sposobnost je večja. Trim je geslo, ki opozarja na več gibanja, na ohranjanje vzdržljivosti, ohranjanje ravnovesja med duhom in telesom. To je šport za vsakogar — prilagojen starostnim stopnjam in telesnim sposobnostim posameznika.

Človeka želi prepričati v to, da za rekreacijsko športno aktivnost ni potrebno nič več kot gola odločitev za več gibanja. Zagovarja preprostost v telesnem gibanju, vadbo v stanovanju, ob televizorju, v avtomobilu, v prostem času, na plaži, v odmoru med delom ali na sprehodu.

V prihodnje bodo organizirane nove trim akcije tudi v drugih športnih aktivnostih, vsakdo pa bo lahko v tem našel sebi primerno športno rekreacijo.

V. DEBEVC

